

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-359/25-P
Sp. zn. ČŠIP-S-86/25-P

Název	Základní umělecká škola Horšovský Týn, Sady Petra Bezruče 101
Sídlo	Sady Petra Bezruče 101, 346 01 Horšovský Týn
E-mail	zus.htyn@tiscali.cz
IČO	65 571 860
Identifikátor	600 065 731
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Alena Svobodová
Zřizovatel	Město Horšovský Týn
Místo inspekční činnosti	Masarykova 282, Poběžovice Pavlovická 352, Bělá nad Radbuzou sady Petra Bezruče 101, Horšovský Týn
Inspekční činnost na místě	24. 3. 2025 – 26. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Horšovský Týn (dále také „škola“ nebo „ZUŠ“) umožňuje získat základy uměleckého vzdělávání v hudebním oboru (dále také „HO“), výtvarném oboru (dále také „VO“) a literárně-dramatickém oboru (dále také „LDO“). Škola poskytuje přípravné studium, studium prvního a druhého stupně.

Kapacita školy je 290 žáků, v době inspekční činnosti byla díky značnému zájmu veřejnosti o studium téměř zcela naplněna. Vzdělávání probíhá v hlavní budově v Horšovském Týně a v budovách základních škol na odloučených pracovištích v Bělé nad Radbuzou a Poběžovicích. Škola zajišťuje umělecké vzdělávání pro rozsáhlou oblast podhůří Českého lesa.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále také „ředitelka“) má dlouhou pedagogickou praxi. Využívá znalost místního prostředí i dlouholetou manažerskou zkušenost ve prospěch všech aktérů vzdělávání. Její řízení je funkční a opírá se o koncepci, která zahrnuje reálné cíle. Ta je spíše formální, neakcentuje všechny novodobé výzvy a trendy a atraktivní formy (nahrávání hudby, filmová tvorba). Příležitost ke zlepšení je v začlenění multimediální tvorby ve VO a také v navázání přeshraniční spolupráce se zahraničními partnery.

Ředitelka se pravidelně vzdělává, účastní se webinářů v pedagogické oblasti a v oblasti digitálních kompetencí a legislativy. Ředitelka některé řídicí kompetence delegovala na vedoucího poboček odloučených pracovišť. Ke komunikaci školy na sociálních sítích a správu webu je pověřena vyučující, stěžejní administrativu zajišťuje ekonomka školy.

Kontrolní činnost ředitelky probíhá na základě plánu hospitační činnosti. Hospitační činnost je dostatečně četná. Na bázi hospitační činnosti je učitelům poskytována adekvátní zpětná vazba zahrnující funkční doporučení pro zlepšení jejich výuky. Pro ředitelku je zpětná vazba od žáků a učitelů rozhodující. Důležitou součástí její hospitační činnosti je také účast na přehrávkách, koncertech, výstavách a kulturních akcích, kde jsou sledovány výstupy z výuky a následně operativně řešeny. Ředitelka průběžně realizuje pohovory s vyučujícími, získává podněty k vylepšení výuky, podporuje další vzdělávání pedagogů. Ti se účastní seminářů, webinářů a dalších vzdělávacích akcí. Škola akcentuje současné potřeby dalšího vzdělávání pedagogů prostřednictvím školení zaměřeného na bezpečnost žáků a kyberšikanu.

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Horšovský Týn s motivačním názvem „Umění, klíč k radostem života“ (dále také „ŠVP“), který je prostřednictvím návrhů vyučujících operativně aktualizován zpravidla v závěru školního roku. Od minulé inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení fungování pedagogické rady jako poradního orgánu. Pedagogická rada řeší zejména organizační záležitosti, výstupy jednotlivých předmětů, klasifikaci žáků, docházku do kolektivní výuky.

Vzdělávání v ZUŠ zajišťuje celkem 18 pedagogických pracovníků, někteří na zkrácené pracovní úvazky. Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilní a působí v něm několik aktivních umělců. Všichni členové pedagogického sboru jsou pro přímou pedagogickou činnost odborně kvalifikováni. Vyučující jsou spolupracující komunitou. Standardně probíhá spolupráce mezi jednotlivými vyučujícími při organizaci společných koncertů nebo vernisáží. Dotazníkové šetření ČŠI vykonané v době inspekční činnosti potvrdilo, že klima

ve škole je příznivé. Předmětové komise nejsou z důvodu menšího počtu vyučujících zřízeny. Stanoven je vedoucí klávesového oddělení.

Škola má k dispozici dostatek hudebních nástrojů a aparatury. Některé nástroje zapůjčuje žákům za úplatu. V HO probíhá výuka těchto nástrojů: klavír, keyboard, klasická kytara, folková kytara, baskytara, klarinet, saxofon, zobcová flétna, příčná flétna, trubka, akordeon, zpěv, housle, dudy, kontrabas, bicí nástroje. Na všech pracovištích školy se vyučuje HO, LDO a VO je vyučován v hlavní budově v Horšovském Týně. Součástí HO je kolektivní výuka hudební teorie. Škola rozšířila nabídku hudebních nástrojů o hru na kontrabas, hru na dudy a hru na trubku a na bicí nástroje. V Poběžovicích byla rozšířena nabídka o sólový zpěv. V Bělé nad Radbuzou se v tomto školním roce rozšířila nástrojová nabídka o výuku hry na klavír a keyboard. Žáci mají povinnost od čtvrtého ročníku navštěvovat souborovou hru. Školní orchestr (15–20 členů) má široký repertoár a vystupuje hlavně na rozsáhlejších kulturních akcích. Školní sbor spolupracuje také s orchestrem, je tvořen především mladšími žáky. Kytarový soubor, komorní hra (příčná flétna a kytara), čtyřruční hra a komorní hra dechových nástrojů vhodně doplňují větší tělesa.

VO je vyučován v prostorách, které jsou uzpůsobené výuce s množstvím pomůcek a materiálů uspořádaných pro výtvarné vyjadřování žáků. Po stěnách i v učebnách jsou vystavena díla, která dokazují velmi dobrou uměleckou úroveň žáků. V budově se nachází dostatek učeben, všechny velmi dobře vybaveny odpovídající didaktickou technikou a novým nábytkem. Prostředí je podnětné a dostatečně estetické.

Dobré podmínky pro zajištění vzdělávání žáků umožňují finanční zdroje ze státního rozpočtu a příjmu od zřizovatele. Další finance škola získává z úplaty za vzdělávání a z pronájmu hudebních nástrojů. Škola zajišťuje kvalitní podmínky pro vzdělávání a naplňování ŠVP. Koncertní sál školy umožňuje organizovat koncerty, přehrávky a další akce. V průběhu posledních sedmi let škola zakoupila tři koncertní křídla výborné kvality, dokoupena byla aparatura, dudy, housle apod. Z projektu škola pořídila tablety, interaktivní box. Tato technika je využívána ve výuce všech oborů. Materiální podmínky jednotlivých odloučených pracovišť se nelišily, umožňovaly výuku dle ŠVP.

Podstatné informace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu, se kterým jsou všichni aktéři vzdělávání pravidelně seznamováni. Vchody do hlavní budovy i do budov odloučených pracovišť byly v průběhu inspekční činnosti zabezpečeny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Probírané učivo korespondovalo s tematickými plány, vycházejícími ze ŠVP. Všechny hospitované hodiny měli vyučující dobře promyšlené a organizačně zvládnuté. Ke všem žákům uplatňovali empatický přístup, přistupovali k nim diferencovaně, vhodně je motivovali, průběžně pozitivně hodnotili a chválili a návodnými otázkami je vedli k porozumění učivu, naleznutí řešení a k dosažení cíle. Ve všech sledovaných hodinách byla patrná trpělivost a pozitivní očekávání vyučujících.

V hodinách LDO vyučující přirozeným způsobem poskytovala žákům podporu při osvojování základních společenských pravidel, vedla je ke kultivovanému projevu, ve kterém uplatňovali návyky získané při verbální komunikaci s důrazem na správnou výslovnost a respektování pravidel srozumitelného vyjadřování. Při vzájemné spolupráci prostřednictvím zážitkových her se žáci projevovali spontánně, zároveň byli vedeni k respektu k osobním odlišnostem a řízeně kultivování v celkovém vystupování. V průběhu

výuky měli možnost vyjadřovat své názory na zvolené formy práce, částečně se podíleli na volbě navrhovaných aktivit, zapojovali svou kreativitu při slovních hrách a výtvarné tvorbě, rozvíjeli slovní zásobu při popisu uměleckého díla. Vyučující dbala na dodržování pravidel a hygienických zásad, její přístup byl ryze individuální a empatický. Zvolené činnosti se vhodně střídaly s ohledem na potřeby účastníků, umožňovaly jim uplatnění již získaných dovedností z oblasti jazykového projevu (přednes) a podporovaly proces sebekontroly i sebepoznání.

Ve výuce VO učitel vedl se žáky motivační rozhovor o tom, co si představují pod pojmem abstraktní umění. Na interaktivní tabuli jim ukázal vybrané výtvarníky a jejich abstraktní díla. Pro inspiraci předvedl žákům, jak může zvuk ve spojení s laserem kreslit různé obrazce. Při zvukové ukázce si žáci vyzkoušeli a rozpohybovali laser, který podle výšky tónu vytvářel proměnlivé obrazce. Učitel vysvětlil postup práce a vedl je k vytvoření výtvarné práce různými technikami, zaměřenými na jedno téma. Žáci využili svoji fantazii a vytvořili abstraktní výtvarné práce. Na závěr vyučující v rozhovoru se žáky připomněl cíl hodiny, žáci zhodnotili, jak se jim práce podařila.

Na začátku hodin hudební nauky v HO byl žákům jasně sdělen cíl hodiny. Žáci ve dvojicích vypracovávali zadané diferencované úkoly. V druhé části hodiny byl vhodně zařazen zpěv za doprovodu učitele. Rozvíjeny byly i postoje žáků prostřednictvím mezipředmětových vztahů a znalostí z historie kultury. U interaktivní tabule podle pokynů vyučující zapisovali noty a ostatní hudební značky, učili se pojmenovávat noty zapsané v houslovém a basovém klíči a v pracovním sešitu nacvičovali jejich psaní. Pohybem a tleskáním vyjadřovali různá tempa, na závěr si společně zazpívali a zatančili písničku s klavírním doprovodem vyučujícího. Pouze v jedné sledované hodině ze tří převládala frontální výuka s řízeným rozhovorem, která v dostatečné míře neaktivizovala žáky k zapojení do výchovně vzdělávacího procesu a měla menší dopad na efektivitu hodiny.

Výuka hry na flétnu začala cviky na správné dýchání. Jedna žákyně vyplnila krátký pracovní list zaměřený na notové názvosloví. Druhá s klavírním doprovodem vyučující přehrála cvičení na zobcovou flétnu. Vyučující upozorňovala žákyně na chyby, poskytovala jim pomoc, podporu a vysvětlila, jak chyby odstranit. Společně se žákyněmi přečetla notový zápis, vysvětlila význam hudebních značek a názvosloví, vedla je ke správné rytmizaci a počítání dob.

Vyučující hry na kytaru kontroloval u žáka správné sezení a držení nástroje, při hře pak prstoklad, dodržování dob, upozorňoval žáka na chyby, vysvětlil a ukázal, jak chyby odstranit. Nejprve sám přehrál skladbu na kytaru, následně společně se žákem nejprve unisono, poté učitel hrál žákovi akordový doprovod a na závěr přehráli skladbu jako kánon. Učitel hru žáka vyhodnotil, připomněl, na co se má zaměřit při domácí přípravě. Upozornil na chyby a ukázal, jak je odstranit. Žák zhodnotil svoji hru a společně s vyučujícím navrhl úkoly k domácí přípravě.

Úvodní části hodin výuky hry na klavír byly motivačně zaměřeny na aktivní zapojení žáka do výuky. V průběhu hodiny se střídaly činnosti zaměřené na procvičování již získaných klavírních technik s objevováním nových prvků rozvíjejících porozumění notovému zápisu. Vyučující svým klidným přístupem vyjadřoval žákům podporu při opakování hudební teorie při čtení skladeb, dbal na správné držení těla, pohyb rukou po klaviatuře a dynamiku. Využití hlasitého počítání a metronomu sloužilo k dodržování rytmické složky skladeb a společná interpretace ve čtyřruční skladbě vedla k radosti ze hry. V hodinách nechybělo ani závěrečné společné zhodnocení a plánování úkolů do další výuky.

Hodina sólového zpěvu byla po úvodním rozezpívání za klavírního doprovodu zaměřena na interpretaci lidových a klasických písní s důrazem na rozvoj hlasové techniky. Vyučující

sám demonstroval úseky písní a následně motivoval a vedl žákyni ke zvládnutí obtížných úseků, připomínal již získané hlasové návyky, např. posazení tónu nebo dechová opora. Vzájemná spolupráce přispívala k lepšímu provedení písní a posouvala hlasový projev žákyně na vyšší úroveň.

Pěvecký soubor „Cvrčkové“ se v hodině sborového zpěvu za klavírní korepetice zaměřil na opakování a interpretaci dříve nacvičených písní. Úvodní hlasová příprava zahrnovala vokální cvičení, která si žáci částečně volili sami tak, aby je tato činnost bavila. Hravou formou procvičovali dynamiku, následně se při interpretaci sborového repertoáru, který zahrnuje patřičně zvolené dětské a jednoduché lidové písně, soustředili na pečlivou výslovnost a procvičování paměti. Vyučující vhodně střídala sezení a stání žáků, nacvičovala s nimi pantomimické vyjádření obsahu textu, opakovaně se snažila udržet jejich pozornost a motivovat je ke zlepšování hlasového projevu. Na konci výuky proběhlo individuální sebehodnocení i společné shrnutí dosavadní práce sboru.

Učitelka, která je vedoucí hudebního orchestru a zároveň dirigentkou, nacvičovala se žáky populární melodie. V orchestru žáci hráli na dechové, strunné a klávesové nástroje, součástí orchestru jsou i zpěváci. Učitelka upozorňovala hudebníky na dodržování rytmu a dynamiky, vedla žáky ke správnému nasazení tónu. Spolupráce byla funkční a nácvik efektivní.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny dle pravidel stanovených v ŠVP a školním řádu. ZUŠ realizuje autoevaluaci a přijímá účinná opatření ke zkvalitnění pedagogického procesu, což se projevilo vysokou úrovní sledované výuky. Naprostá většina žáků v minulém školním roce prospěla nebo prospěla s vyznamenáním. Škola umožňuje žákům i přechod na jiný hudební nástroj v případě potřeby. Při přijímacím řízení na umělecké školy jsou žáci úspěšní, pravidelně prezentují svoje studijní výsledky prostřednictvím interních vystoupení, veřejných koncertů, výstav i charitativních akcí. Škola věnovala obnos z dobrovolného vstupného svých koncertů na opravu varhan kostela v Horšovském Týně.

V Mariánských Lázních se folklorní soubor školy Klíček pravidelně účastní festivalu Mariánský podzim. Dále se účastní Setkání dětských lidových muzik v Plzni. Škola pravidelně participuje na Juniorfestu. Žáci školy vystupovali v ZOO v Plzni. Zpěvačka školy je od září 2024 členkou dětského sboru opery DJKT "Kajetán" v Plzni. Škola se standardně účastní hudebních soutěží pro ZUŠ.

Žáci dosahují úspěchů v okresních i krajských kolech v HO i VO. Největším úspěchem posledních let je účast folklorního souboru Klíček na celostátní soutěži. Soubor se umístil na druhém místě. LDO moderoval akci Plzeňské dvorky, organizoval akci Pocta Miloši Macourkovi, Pocta Karlu Krylovi, Pocta Janu Werichovi. Škola se pravidelně účastní akce Noc Kostelů, zorganizovala Okresní přehlídky mladých recitátorů. Dudácké duo úspěšně vystupovalo na Chodských slavnostech. Mezioborová spolupráce probíhá na výchovných koncertech nebo také v rámci Jarního setkání (vystupují žáci všech oborů, VO vytváří kulisy, kostýmy). ZUŠ Open probíhá za účasti veřejnosti v kostele, v sálu města, nebo také přilehlé zahradě. Vernisáží VO se účastní i LDO i HO. ZUŠ v rámci mezioborové spolupráce realizuje krátká divadelní pásma (Ať žijí duchové, Mamma Mia, Lotrando a Zubejda), organizuje Jarní pohádkový koncert. Škola se účastní celé řady regionálních kulturních akcí. Jedna z nejrozsáhlejších je Slavnostní zakončení školního roku Základní školy Bělá nad Radbuzou, organizuje pro ostatní ZUŠ také semináře (Seminář hudební hry, Nové metody ve hře na příčnou flétnu), aktivně spolupracuje s dalšími ZUŠ v oblasti (Dobřany, Nýrsko, Nýřany). Absolventi školy úspěšně pokračují ve studiu středních uměleckých škol.

Závěry

Vývoj školy

- Kapacita školy byla navýšena o 50 žáků na 290 žáků.
- Od minulé inspekční činnosti v roce 2016 došlo k mírnému nárůstu počtu pedagogických pracovníků z 15 na 18.
- Škola začala organizovat klavírní soutěž „Klavírláska“ pro žáky Plzeňského kraje. (úspěšně proběhly dva ročníky).
- Škola inovuje svoje nástrojové vybavení a digitální techniku a rozšířila nabídku hudebních nástrojů.
- Škola začala vyučovat nový předmět Klávesový seminář.

Silné stránky

- Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků prostřednictvím aktivit, které rozvíjí jejich sebepojetí, sebevědomí a psychickou odolnost. (4.4)
- Lidový soubor školy dosahuje úspěchů na celostátní úrovni, výrazně se podílí na uchovávání lidových tradic regionu. Činnost školního orchestru plně rozvíjí muzikalitu žáků v širokém nástrojovém obsazení. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Koncepce vychází z tradičního pojetí základního uměleckého vzdělávání, ale neakcentuje všechny novodobé výzvy a trendy. (1.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V hudebním oboru více využívat k nácvičce digitální techniku formou hudebních podkladů.
- Poskytnout žákům větší prostor k sebehodnocení vzhledem k cíli hodiny.
- Zvážit implementaci multimediální tvorby do koncepce školy, akcentovat v koncepci školy všechny současné aspekty umělecké tvorby v rámci všech vyučovaných oborů.
- Vzhledem k umístění školy zařadit do koncepce přeshraniční spolupráci s partnerskou školou v zahraničí.
- Účastnit se také soutěží v oblasti populární hudby.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona platná v tomto školním roce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Janča, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavlína Jiránková, školní inspektorka

Mgr. Roman Krejčí, školní inspektor

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

7. 4. 2025